

Zbirka odločb sodne prakse

Združene zadeve T-546/13, T-108/14 in T-109/14

**Ante Šumelj in drugi
proti
Evropski komisiji**

„Nepogodbena odgovornost — Pristop Hrvaške k Uniji — Razveljavitev nacionalne zakonodaje, ki določa uvedbo poklica javnega izvršitelja, pred pristopom — Škoda, nastala osebam, ki so bile pred tem imenovane za javne izvršitelje — Opustitev sprejetja ukrepov Komisije, namenjenih zagotovitvi spoštovanja pristopnih zavez — Dovolj resna kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice — Člen 36 Akta o pristopu“

Povzetek – Sodba Splošnega sodišča (drugi senat) z dne 26. februarja 2016

1. *Nepogodbena odgovornost — Kršitev pravne obveznosti ravnanja s strani institucij Unije — Nesprejetje ukrepov Komisije, s katerimi bi se zagotovilo spoštovanje pristopnih zavez Republike Hrvaške v zvezi z njenim pravosodnim sistemom — Nesprejetje ukrepov, s katerimi bi se preprečila razveljavitev zakona o javnih izvršiteljih — Dolžnost Komisije, da ukrepa — Neobstoj — Neobstoj nezakonitosti, ki bi lahko povzročila nepogodbeno odgovornost Unije*

(člen 17(1) PEU; člen 340, drugi odstavek, PDEU; Akt o pristopu iz leta 2012, člen 36 in Priloga VII)

2. *Mednarodni sporazumi — Sporazumi Unije — Spoštovanje dogovorjenih obveznosti s strani tretje države — Nadzor Komisije nad pravilnim izvajanjem sporazuma*

(člen 17(1) PEU)

3. *Pravo Evropske unije — Načela — Varstvo legitimnih pričakovanj — Pogoji — Nesprejetje ukrepov Komisije, s katerimi bi se državi pristopnici k Uniji preprečilo, da razveljavi zakon, ki je del reforme pravosodja, predvidene z aktom o pristopu k Uniji — Podpora Komisije glede sprejetja zakona — Neobstoj obveznosti države pristopnice, da zakon ohrani v veljavi — Neobstoj legitimnih pričakovanj*

(Akt o pristopu iz leta 2012, člen 36 in Priloga VII)

1. Na področju nepogodbene odgovornosti lahko opustitve institucij povzročijo odgovornost Unije le, kadar so navedene institucije kršile pravno obveznost ravnanja, ki izhaja iz določbe prava Unije. V zvezi s tem se zahteva glede kršitve pravnega pravila, katerega namen je podeliti pravice posameznikom, uporablja tudi v primeru nezakonite opustitve.

V zvezi z zavezami republike Hrvaške v okviru Priloge VII akta o pristopu te države k Uniji, ki se nanaša na vzpostavitev neodvisnega in učinkovitega pravosodja in na spoštovanje temeljnih pravic, je treba ugotoviti, da bi le nespoštovanje teh zavez lahko utemeljilo dolžnost Komisije, da ukrepa. Iz zaveze 1, ki se na splošno nanaša na strategijo za reformo pravosodja in akcijski načrt hrvaških organov, brez drugih pojasnil, ne izhaja nikakršna dolžnost hrvaških organov, da uvedejo funkcijo

javnih izvršiteljev. Strategija za reformo in akcijski načrt, omenjena v prilogi VII Akta o pristopu, se namreč ne nanašata na strategijo reforme pravosodja in akcijski načrt, ki sta veljala na dan podpisa Pogodbe o pristopu in ki določata vzpostavitev funkcije javnih izvršiteljev, med drugim zato, ker se pogosto zgodi, da država pristopnica v obdobju spremljanja pristopnih zavez sprejme dodatne ali korektivne ukrepe, zlasti če Komisija ugotovi, da rezultati niso zadovoljivi. Vendar iz tega ni mogoče sklepati, da so imeli hrvaški organi popolno svobodo pri odločitvi za spremembo strategije reforme pravosodja in akcijskega načrta, ki sta veljala na dan podpisa Pogodbe o pristopu. Ob upoštevanju določb Akta o pristopu, zlasti njegovega člena 36 in priloge VII, so ti organi dolžni spoštovati ne le zavezo 1, temveč vse ostale zaveze, določene v navedeni prilogi, med drugim zaveze 2, 3, 6 in 9.

Zaveza 3 se nanaša zgolj na učinkovitost sodstva in nikakor ne nalaga dodelitve pristojnosti izvrševanja sodnih odločb točno določenemu organu v skladu s predhodno določenimi postopki. Sistema izvrševanja sodnih odločb v državah članicah namreč ne ureja pravo Unije in zato ta ne spada v pravni red Unije, ki ga mora država pristopnica prevzeti. Pogodbi in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah določata le nekatera načela, ki morajo veljati v sodnih postopkih v državah članicah, kot je nepristranskost sodišč ali domneva nedolžnosti, ter nekatera pravila, katerih namen je zagotoviti pravosodno sodelovanje med državami članicami, po potrebi s približevanjem nacionalnih zakonodaj. Zato na podlagi zaveze 3 ni mogoče sklepati na dolžnost zaupanja postopkov izvršbe javnim izvršiteljem. Edina dolžnost, ki je naložena hrvaškemu organom, je ta, da zagotovijo učinkovitost postopkov izvršbe, ne glede na sredstva, uvedena v ta namen.

Zato iz nobene od teh zavez iz priloge VII k Aktu o pristopu ne izhaja dolžnost Republike Hrvaške, da uvede poklic javnega izvršitelja, in posledično niti dolžnost Komisije, da na tej podlagi uporabi sredstva za ukrepanje, določena v členu 36 Akta o pristopu, da bi preprečila razveljavitev zakona, ki določa uvedbo poklica javnih izvršiteljev. Iz tega tudi izhaja, da Komisiji ni mogoče očitati, da je s tem, da ni uporabila teh sredstev za ukrepanje, odobrila spremembo pristopnih zavez v nasprotju s Pogodbo o pristopu in členom 26 Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb z dne 23. maja 1969, naslovljenim *Pacta sunt servanda*. Poleg tega, ker je namen tega člena 36 podrobno določiti obveznosti Komisije na podlagi člena 17 PEU v okviru pristopa Republike Hrvaške k Uniji, tudi za to določbo ni mogoče šteti, da je bila kršena.

(Glej točke 42, od 46 do 49, od 51 do 54, 57 in 71.)

2. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 70.)

3. Na kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj se ne more sklicevati oseba, ki ji uprava ni dala natančnih zagotovil. Taka zagotovila so natančne, brezpogojne in skladne informacije iz pooblaščenih in zanesljivih virov.

Glede domnevne opustitve sprejetja ukrepov Komisije, namenjenih zagotovitvi spoštovanja pristopnih zavez države, ki je razveljavila zakon o javnih izvršiteljih, katerega sprejetje je sledilo akcijskemu načrtu za reformo pravosodja te države, ki je veljal v času podpisa Pogodbe o pristopu k Uniji in je bil omenjen v aktu o pristopu te države, okoliščina, da naj bi Komisija sodelovala pri sestavi zakona o javnih izvršiteljih, ga financirala ali celo predlagala, ne more pomeniti natančnega zagotovila Komisije, da šteje, da je uvedba javnih izvršiteljev edini način za spoštovanje pristopnih zavez. Da bi bila taka zagotovila dokazana, bi morali biti ti začetni akti podpore k zakonu o javnih izvršiteljih, glede na to, da omenjeni Akt o pristopu ne vsebuje dolžnosti države pristopnice uvesti poklic javnega izvršitelja, dopolnjeni s poznejšimi, skladnimi in v tem smislu izrecnimi akti.

(Glej točki 73 in 75.)